

Dnr KOFN 2018/129

Uppdragsprogram Ljuskonstprojekt på otrygga platser

Bakgrund

Haninge kommun arbetar strategiskt med trygghetssamordning för att skapa en hållbar och trygg utomhusmiljö för boende i kommunen. Under 2014-2015 genomfördes en trygghetsutredning där varje kommundel undersöktes utifrån ett trygghetsindex samt en trygghetsundersökning med unga som målgrupp. Det framkom att avsaknad av belysning är en av de främsta faktorer till att en plats upplevs otrygg. Andra faktorer som framkommer är brist på omsorg om platsen, avsaknad av aktiviteter och sociala projekt som bidrar till att flera människor rör sig på en plats.

Trygghetsmätning (2016) visar att trygghetsindex för Haninge kommun totalt är 2,38 på en skala 0 (inga problem) – 6 (alarmerande problem). De områdena med högst index är Brandbergen 3,09, Jordbro 2,78, Västerhaninge 2,44 och Handen 2,25.

Haninge kommun har med bakgrund i detta beslutat att avsätta (1,1 mnkr) av investeringsbudgeten för offentlig konst 2018 till ett ljuskonstprojekt på otrygga platser. Kultur- och fritidsförvaltningen, Haninge kommun är uppdragsgivare, Ulrika Sten chef för verksamhet kultur är kontaktperson (08-606 80 99) tillsammans med Anna Ahlstrand, intendent offentlig konst (anna.ahlstrand@haninge.se).

Postadress
Kultur & Fritid
136 81 Haninge

Besöksadress
Kulturhuset
Poseidons torg 8

Telefon
Växel: 08 – 60 70 00
Direkt: 08 – 606 80 99

E-post
ulrika.sten@haninge.se

Projektplan

I Haninge finns förbisedda platser som saknar tillräcklig belysning vilket kan upplevas som otryggt på kvällstid, framför allt under den mörkare årstiden.

Projektet avser tre separata gestaltungsuppdrag på tre utvalda platser som idag upplevs som otrygga av de som vistas där. Målsättningen med gestaltningarna är att skapa förutsättningar för att de utvalda platserna upplevs som mer trivsamma och omhändertagna i dialog med boende, brukare och besökande. Projektet består av tre uppdrag där de inbjudna konstnärerna tilldelas en plats. Genomförandefasen består av tre etapper, varav det första gestaltungsuppdraget ska invigas hösten/vintern 2018.

Konstprogrammets fokus

Den konstnärliga gestaltningen ska utvecklas situations- och platsspecifikt utifrån platsen. De konstnärer som bjuds in ska skapa en förståelse för platsens förutsättningar och ha dialog med brukarna av platsen. Gestaltungsuppdraget ska utgå och relatera till upplevelse, behov och önskemål och ska kännas angelägen för dem som vistas och rör sig på platsen. Gestaltningen ska även koppla an till platsens funktioner och identitet, samt leda till att platsen aktiveras och synliggörs. Konstverket kan utgöras av ett ljuskonstverk eller annat verk där ljus är ett tydligt framträdande ingående element. Fokus är att skapa upplevelse kvällstid och under de mörka delarna av året, helst bör det även kunna upplevas större delen av året.

Föreslagna platser för konst

De utvalda platserna bygger på det trygghetsindex för området med spridning över kommunens indelning; nord, syd och central. Platsen ska ha relevans för uppdraget och till varje plats knyts tre olika brukargrupper. Platsernas förutsättningar och önskemål tas i närmare i dialog med brukarna av platsen. Den slutgiltiga placeringen görs även med hänsyn till förutsättningar för konstnärlig gestaltning. Gemensamt för platserna är att de upplevs som otrygga och icke omhändertagna idag. Föreslagna platser är:

1. Område Central, Naturreservat Rudan, Handen

I Rudans friluftsområde rör sig många unga till och från verksamheterna. Flera

platser som till exempel passagen vid bron upplevs ha otillräcklig belysning idag. Brukargrupp: Ormteatern, samt andra föreningar verksamma i Rudan-området.

2. Område Syd, Jordbro

Området genomgår just nu stora förändringar. Behov av aktivitet och socialt arbete finns. Brukargrupp: Ungkulturhuset som öppnar i ny regi i april 2018 eller annan aktiv förening i området.

3. Område Norr, Brandbergen

Brukargrupp: ”Kom igång Brandbergen” eller annan aktiv förening i området.

Dialog med brukargrupper och berörda tjänstemän kring slutgiltigt val av plats pågår och kan komma att ändras fram till beslut om skissuppdrag.

Förutsättningar

Projektets bygger på tre separata uppdrag som utgår från tre olika platser i Haninge. Platserna är valda utifrån en föregående dialog med boende och brukare av platsen. Konstverket ska vara plats- och situationsspecifikt. Minst en träff ska genomföras med brukargruppen under skissuppdraget. Fortsatt dialog ska föras med brukargruppen under genomförandefasen.

Verket ska ha minst tre år lång livslängd, hålla låg energiförbrukning, ha god färgåtergivning och en behaglig färgton. Inget bländande ljus får förekomma. Verket ska klotterskyddas för att underlätta skötseln.

Målgrupp

Den primära målgruppen är referensgruppen och de föreslagna brukargrupper som utgörs av representanter av boende och brukare av platsen. Konsten kommer att nå många människor i alla åldrar och med olika funktionsförmågor och bakgrund. Den konstnärliga gestaltningen ska därför kunna vara tillgänglig för alla människor oavsett bakgrund, ålder, språk, religion och funktionsförmåga.

Brukarinflytande

Val av plats görs i dialog med de föreslagna brukargrupperna som utgörs av

representanter av boende och brukare av platsen. Brukargrupperna görs också delaktiga i val av konstnär, deras synpunkter och kunskap om platserna ska tas tillvara i det försatta arbetet med utformandet av gestaltningen. Haninge kommun arbetar för att medborgarnas inflytande ska öka. Som stöd finns kommunens styrdokument Handbok i medborgardialog. Kultur och fritidsnämndens mål är att skapa delaktighet genom utvecklande nya metoder och arbetsätt.

Samrådsgrupp

Tjänstemän som berörs av konstuppdraget är Petra Lindvall, stadsträdgårdsmästare, Andreas Paulson, stadsarkitekt, Ulrika Sten verksamhetschef kultur samt Anna Ahlstrand, intendent offentlig konst. Andra tjänstemän kan komma att beröras beroende på typ av konstnärlig gestaltning det blir. I samrådsgruppen ingår även representanter från kultur- och fritidsnämnden, Gunilla Fredlund (S), Birgitta Ahlgren (MP) och Kristoffer Eriksson (M). Konsten ska skapa mötesplatser och vara användarvänlig, detta sker i nära dialog med berörda brukargrupper.

Syfte

Den samtida konsten kan spegla och reflektera över företeelser i samhället och kan ge upphov till reaktioner, samtal och möten människor emellan. Konsten ska hålla hög kvalitet, både i uttryck och utförande. Syftet med projektet är att arbeta med konstnärligt gestaltungsprojekt på förbisedda platser som en del i ett trygghetsskapande arbete i offentligt rum. Den konstnärliga gestaltningen ska vara plats- och situationsspecifik och ha en tydlig estetik. Uppdraget sker i nära dialog med landskapsarkitekt, stadsarkitekt och förvaltning.

Tidplan

Utlysning på konstpool 4 april – 2 maj.

Sista ansökningsdag den 2 maj 23:59.

Första urvalsmöte torsdag 3 maj.

Bedömning av Brukargrupp/er 4-9 maj

Bedömning och urval samrådsgruppen 10-14 maj sker på konstpool.se

Urvalsprocessen och beslut om skissuppdrag beräknas vara klart den 15 maj.
Skisspresentation för samrådsgrupp planeras till den 13 augusti.
Beslut om genomförande tas i Kultur- och fritidsnämnden den 19 september.

Med reservation för ev. ändringar.

Konstnär - kvalifikationer och erfarenheter

Kultur- och fritidsförvaltningens uppdrag är att beställa och placera samtida konst i offentliga miljöer. De konstnärer som bjuds in till uppdraget ska ha ett uttryck som överensstämmer med uppdragets mål.

Konstnären skall ha

- högre konstnärlig utbildning inom konstområdet från antingen någon av landets konsthögskolor, Konstfack eller jämförbar internationell utbildning.
- dokumenterad erfarenhet av arbete med offentlig gestaltning, utställningar eller liknande uppdrag samt goda referenser från tidigare arbete.
- dokumenterad kompetens med att arbeta i de valda material som efterfrågas i arbetet.
- Om konstnären saknar formell utbildning ska den under de senaste fem åren huvudsakligen arbetat med sin konstform på ett professionellt nivå samt ha verkat i etablerade sammanhang. Haninge kommun tillämpar Arbetsförmedlingens Kultur Medias definition av professionell kulturaktör som har tagits fram i samråd med bransch- och intresseorganisationerna.

Budget

Totala budgeten är 990 tkr. Denna budget beräknas täcka skissunderlag för tre konstnärer samt hela gestaltningsuppdraget genomförande bestående av tre platsspecifika gestaltningar utförda av 1-3 inbjudna konstnärer.

Ekonomisk kalkyl

Skissarvode 3x30 tkr	90 000
----------------------	--------

Arvode 3x 80 tkr	240 000
Produktion 3x konstverk 200 tkr	600 000
Oförutsedda tot	60 000
Totalt	990 000 kr

Samtliga kontrakt med de enskilda konstnärerna ska innehålla en materialbudget som är förankrad hos stadsbyggnadsförvaltningen där det tydligt framgår vilken del av budgeten som finansieras av enprocentsuppdraget och vilken del som finansieras av stadsbyggnadsförvaltningen.